

**COMPLEXUL MUZEAL NAȚIONAL „MOLDOVA” IAȘI
MUZEUL DE ISTORIE A MOLDOVEI**

**CERCETĂRI ISTORICE
(SERIE NOUĂ)**

**XXX-XXXI
(2011-2012)**

**IAȘI
2012**

COMITETUL DE REDACȚIE

Lăcrămioara STRATULAT (redactor șef)
Loredana SOLCAN (secretar de redacție)
Senica ȚURCANU
Sorin IFTIMI
Adriana MOGLAN
Tamilia-Elena MARIN
Cătălin HRIBAN

Traduceri realizate/revizuite de Coralia COSTAȘ
Tehnoredactare – Loredana SOLCAN, Cosmin NIȚĂ,
Cătălin PUNGĂ

Adresa redacției

Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași
Muzeul de Istorie a Moldovei
Piața Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 1
Iași, RO-700028
Telefon/Fax: 040232218383
e-mail: cercetari.istorice@yahoo.com

ISSN 1453-3960

EDITURA PALATUL CULTURII
Iași

SUMAR
SOMMAIRE – CONTENTS – INHALT

Abrevieri <i>Abbreviations – Abreviations - Abkürzungen</i>	5
Senica ȚURCANU, Asupra prezenței pumnalelor din os în cadrul complexului cultural Cucuteni-Tripolie / <i>About the presence of bone daggers within the Cucuteni-Tripolie cultural complex</i>	7
Nicolae URSULESCU, Vasile COTIUGĂ, Un nou tip de sceptru de piatră în preistoria României / <i>A new stone scepter type within the prehistory of Romania</i>	16
Ion IONIȚĂ, O necropolă a dacilor liberi la Hârtoape (com. Vânători, jud. Iași) / <i>Ein gräberfeld der freien daker bei Hârtoape (gem. Vânători, bez. Iași)</i>	39
Alexandra-Marcela POPESCU, Fapte de necredință săvârșite de boieri moldoveni. Pribegia / <i>Deeds of disloyalty undertaken by Moldavian boyars. Errancy</i>	55
Olivia SENCIUC, Istoriografia românească a alimentației: geneză, surse documentare, direcții și metode de cercetare / <i>Romanian historiography of food behavior: genesis, documentary sources, research directions and methods</i>	65
Valentin CONSTANTINOV, Din istoria Basarabilor. Interpretări cu privire la cronică de la Bucovăț / <i>Aspects of the Basarabs' history. Interpretations of the chronicle of Bucovăț</i>	83
Bobî APĂVĂLOAEI, Alimentarea cu apă a orașului Iași în perioada domniilor fanariote / <i>The water distribution system in Jassy during the phanariotes' epoch</i>	93
Alla CEASTINA, Rolul arhiepiscopului Dimitrie Sulima în construcția catedralei și clopotniței din Chișinău în prima jumătate a secolului al XIX-lea / <i>Archbishop Dimitrie Sulima's role in the construction of the cathedral and belfry of Kishinev during the 1st half of the 19th century</i>	107
Manole BRIHUNET, Biserici din spațiul pruto-nistrean în anii '20-'30 ai secolului al XIX-lea / <i>Churches of the pruto-dniestrian territory in the 1920s-1930s</i>	115
Sorin IFTIMI, Portretul principelui sârb Miloš Obrenovič, de Josef August Schöefft (1835) / <i>Serbian prince Miloš Obrenovič's portrait by Josef August Schöefft (1835)</i>	127
Mădălin-Cornel VĂLEANU, Informații despre izvoare de apă sărată din Podișul Moldovei în surse documentare inedite din secolul al XIX-lea / <i>Information on saltwater springs of the Moldavian Plateau in unpublished 19th century sources</i>	155

Liliana CONDRATICOVA, Ateliere de bijuterie și piese de podoabă în spațiul pruto-nistorean (1900–1914) / <i>Jewelry workshops and jewelry items in the pruto-dniestean territory (1900–1914)</i>	165
Iulian GHERCĂ, Giuseppe Chiaudano și modelul ziarului catolic / <i>Giuseppe Chiaudano and the model of the catholic newspaper</i>	173
Corneliu CIUCANU, Războiul din Răsărit și perspectiva tragică a comunizării României reflectate în memorialistica lui Mircea Eliade / <i>The war in the East and the tragic perspective of the communization of Romania as reflected in Mircea Eliade's memorial writings</i>	183
Vladimír GARDAVSKÝ, Eliberarea orașului și zonei Kroměříž / <i>The liberation of the city and zone of Kroměříž</i>	203
Mihaela TEODOR, Actori instituționali din sistemul de control și cenzură a presei: biroul de cenzură de pe lângă legația sovietică din București (1944-1947) / <i>Institutional actors of the media control and the censorship system: censorship office of the Soviet legation in Bucharest (1944-1947)</i>	221
Aurica ICHIM, Un inventar al muzeului „Cuza-vodă” aflat la Arhivele Naționale Iași (1949) / <i>An inventory of the "Cuza-vodă" museum in the National Archives of Iași (1949)</i>	235
Paul NISTOR, Relațiile internaționale ale României în anii '50 ai secolului al XX-lea. Cadru general, principalele evenimente, relații bilaterale și accesul în organizațiile internaționale / <i>The international relations of Romania in the 1950s. General background, main events, bilateral relations and the access to the international organizations</i>	247
Ion EREMIA, De la „proiectul dacic” la anexarea Basarabiei. O filă din politica țarismului de „eliberare” a creștinilor de sub Imperiul Otoman, reflectată în istoriografia rusă contemporană / <i>From the "Dacian project" to the attachment of Bessarabia. A page of the tsarist policy of "liberation" of the Christians oppressed by the ottoman empire as reflected in the contemporary Russian historiography</i>	263
Recenzii și note de lectură / <i>Book Reviews</i>	287

ABREVIERI

ABBREVLATIONS – ABREVLATIONS - ABKURZUNGEN

AA	-	<i>Arta și Arheologia</i> , Iași.
AARMSI	-	<i>Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Istorice</i> , București.
Acta Musei Tutovens	-	<i>Acta Musei Tutovens</i> , Muzeul „Vasile Pârvan”, Bârlad.
AIIAI=AIIIX	-	<i>Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Iași/ Anuarul Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”</i> , Iași.
AMM	-	<i>Acta Moldaviae Meridionalis</i> , Anuarul Muzeului „Ștefan cel Mare”, Vaslui.
ANI	-	Arhivele Naționale Iași.
ANIC	-	Arhivele Naționale Istorice Centrale, București.
ANRM	-	<i>Arhiva Națională a Republicii Moldova</i> , Chișinău.
ArhGen	-	<i>Arhiva Genealogică</i> , Academia Română. Societatea Română de Heraldică, Genealogie și Sigilografie, Iași.
ArhMold	-	<i>Arheologia Moldovei</i> , Academia Română. Institutul de Arheologie Iași.
AȘUI	-	<i>Analele Științifice ale Universității „A. I. Cuza” din Iași</i> , Iași.
BAI	-	<i>Bibliotheca Archaeologica Iassiensis</i> , Iași.
BAR	-	<i>British Archaeological Reports</i> , Oxford.
BCIR	-	<i>Buletinul Comisiei Istorice a României</i> .
BMA	-	<i>Bibliotheca Memoriae Antiquitatis</i> , Piatra-Neamț.
Carpica	-	<i>Carpica</i> , Muzeul Județean de Istorie „Iulian Antonescu”, Bacău.
CercIst	-	<i>Cercetări Istorice</i> , Muzeul de Istorie a Moldovei, Iași.
Convorbiri Literare	-	<i>Convorbiri Literare</i> , Iași.
DIR	-	<i>Documente privind istoria României</i> , seria A, Moldova; seria B, Țara Românească, București.
DJANBt	-	Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Botoșani.

DRH	- <i>Documenta Romaniae Historica</i> , seria A, Moldova; seria B, Țara Românească, București.
Eurasia Antiqua	- <i>Eurasia Antiqua. Zeitschrift für Archäologie Eurasiens</i> , Deutsches Archäologisches Institut, Berlin.
Hierasus	- <i>Hierasus</i> , Muzeul Județean Botoșani, Botoșani.
Ioan Neculce	- <i>Ioan Neculce. Buletinul Muzeului Municipal Iași</i> , Iași.
Materiale	- <i>Materiale și cercetări arheologice</i> .
Monumentul	- <i>Monumentul. Lucrările Simpozionului Național Monumentul - Tradiție și Viitor</i> , Iași.
Muzeul Național	- <i>Muzeul Național</i> , Muzeul Național de Istorie a României, București.
Pontica	- <i>Pontica</i> , Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Constanța.
Revista Arhivelor	- <i>Revista Arhivelor</i> , Arhivele Naționale ale României, București.
Revista Istorică	- <i>Revista Istorică</i> , Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București.
RMM	- <i>Revista Muzeelor și Monumentelor</i> , București.
RRH	- <i>Revue Roumaine d'Histoire</i> , L'Institut d'Histoire „Nicolae Iorga”, București.
SCIV(A)	- <i>Studii și cercetări de istorie veche (și arheologie)</i> , Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București.
SMIM	- <i>Studii și materiale de istorie medie</i> , Academia Română. Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București.
Suceava	- <i>Suceava</i> , Anuarul Muzeului Bucovinei, Suceava
TD	- <i>Thraco-Dacica</i> , Institutul Român de Tracologie, București.
Tyragetia	- <i>Tyragetia</i> , Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei, Chișinău.